

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LV. ÉVFOLYAM, 2015. 10. SZÁM

Vas megye: az előny hátrányt is hozhat

Dr. Kondor János, a VMGYSZ elnöke értékeli, és perspektívát vázol (9-11. oldal)

**Gazdagság: Magyarország
úgy javított, hogy rontott**

3. oldal

**Négy alelnök 2015-ről,
és a jövő kilátásairól**

6-8. oldal

**Cégalapítás: érett fejvel
jobban megy ez is**

12-13. oldal

BÚÉK!

*Boldogabb,
sikeresebb
új évet
kívánunk!*

MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a
Munkaadók és Gyárparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest,
Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel:

klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Luxemburg maradt Európa
leggazdagabb országa 2014-ben is . . . 3
A 10 legújabb fogyasztói trend 4

KÖRKÉRDÉS

Milyen volt 2015,
milyen lehet 2016? 6

CÍMLAPINTERJÚ

Vas Megyei GYOSZ: 27 taggal
alakultak, s ennyien maradtak is 9

NAPIRENDEN

Érett fejjel alapítják a sikeres
cégeket 12
Legjobb munkahelyek,
tizenötödösör 13

Egyenlő bér jár a belsős és
a kölcsönzött munkavállalóknak . . . 13
Már a kis- és középvállalkozások is
kiszervezik tevékenységeiket 14

MGYOSZ-HÍREK

Alapítvány a matematikai
örömökért 15
MGYOSZ-támogatás a Rajk
Szakkollégium munkájához 16

EURÓPAI UNIÓ

Körforgásos gazdaság: új program
a versenyképességhez 17
Megállapodás az európai uniós szintű
kiberbiztonsági szabályozásról 18

KÖNYVJELZŐ

Tegyünk az élhető világról! 19
Történelem ezer tárgy
közreműködésével 20

LUXEMBURG MARADT EURÓPA LEGGAZDAGABB ORSZÁGA 2014-BEN IS

Továbbra is Luxemburg az Európai Unió leggazdagabb tagállama: vásárlóerő-paritáson számolva az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) és az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás (AIC) alapján: Magyarország előbbiben 24., utóbbiban a 25. helyen van a 28 tagállam között.

Az Európai Unió statisztikai hivatala (Eurostat) által kiadott jelentés a tavalyi, végleges adatokat is tartalmazza. Nincs változás abban sem, hogy 2012 és 2013 után tavaly is Bulgária volt az Európai Unió legszegényebb országa, amelynek lemaradása óriási még a középmezőnyhöz képest is. Magyarország mindkét kategóriában a lista utolsó negyedébe került 68, illetve 63 százalékos eredménnyel.

Tavaly Luxemburgban az egy főre jutó GDP 266 százaléka volt az uniós átlagnak. Jócskán lemaradva, a második helyen áll Írország, az átlag 134 százalékaival. Az utolsó helyezett Bulgáriában ez az arány mindössze 47 százalékot tesz ki. Összesen 11 tagállamban – Luxemburg és Írország mellett Hollandia (131 százalék), Ausztria (130 százalék), Dánia (125 százalék), Németország (124 százalék), Svédország (123 százalék), Belgium (119 százalék), Finnország (110 százalék), Nagy-Britannia (109 százalék) és Franciaország (107 százalék) – haladta meg az uniós átlagot az egy főre jutó GDP.

Az átlagnál legfeljebb 30 százalékponttal alacsonyabb kategóriába ugyancsak 11 ország került be. Megközelítette az átlagot Olaszország (96 százalék) és Spanyolország (91 százalék), majd sorrendben Csehország (85 százalék), Málta (84 százalék), Szlovénia (83 százalék), Ciprus (82

százalék), Portugália (78 százalék), Szlovákia (77 százalék), Észtország (76 százalék) Litvánia (75 százalék) és Görögország (73 százalék) következnek.

A maradék hat ország közül Lengyelországban és Magyarországon az egy főre jutó GDP egyaránt 68 százaléka volt az uniós átlagnak. A sereghajtó Lettországon 64, Horvátországban 59, Romániában 55, Bulgáriában pedig 47 százalékra rúg ez az arány.

EGYÉNI FOGYASZTÁS

Az egy főre jutó GDP ugyan gyakran használatos az országok jóléti szintjének mutatójaként, azonban nem feltétlenül alkalmas a háztartások életszínvonalának kifejezésére. Ez utóbbi célra jobban megfelel az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás (Actual Individual Consumption, AIC). Az AIC-mutatót nézve is Luxemburg az első, az EU-s átlag 141 százalékaival és Bulgária az utolsó az átlag 51 százalékaival. Az átlag fölött tíz ország teljesít: Luxemburg mögött Németország (123 százalék), Ausztria (122 százalék), Dánia (115 százalék), Nagy-Britannia (115 százalék), Belgium (114 százalék), Finnország (114 százalék), Hollandia (113 százalék), Franciaország (112 százalék) és Svédország (111 százalék). Az átlagnál legfeljebb 30 százalékponttal alacsonyabb kate-

Egy főre jutó GDP 2014-ben (EU=100)

Luxemburg	266
Írország	134
Hollandia	130
Ausztria	130
Dánia	125
Németország	124
Svédország	123
Belgium	119
Finnország	110
Nagy-Britannia	109
Franciaország	107
Olaszország	97
Spanyolország	91
Csehország	85
Málta	84
Szlovénia	83
Ciprus	82
Portugália	78
Szlovákia	77
Észtország	76
Litvánia	75
Görögország	73
Lengyelország	68
Magyarország	68
Lettország	64
Horvátország	59
Románia	55
Bulgária	47

EURÓPAI PROGRAM

A közölt adatok az Európai összehasonlítási program nevű nemzetközi statisztikai együttműködés keretében készült számítások eredményein alapulnak. A programban 37 európai ország és az Eurostat működik közre, célja az egyes országok nemzeti valutáira érvényes vásárlóerő-paritások számítása.

góriában 12 ország szerepel: Olaszország (98 százalék), Írország (96 százalék), Ciprus (90 százalék), Spanyolország (88 százalék), Görögország (83 százalék), Portugália (83 százalék), Litvánia (81 százalék), Málta (79 százalék), Szlovákia (77 százalék), Csehország (76 százalék), Szlovénia (75 százalék) és Lengyelország (74 százalék). A maradék hat ország csoportját Észtország vezeti 68 százalékkal, majd Lettország következik 65 százalékkal, Magyarország 63 százalékkal, Horvátország 60 százalékkal, Románia 57 százalékkal, végül pedig Bulgária 51 százalékkal.

Az egy főre jutó tényleges egyéni fogyasztás területén az előző három év során nagyjából stabil volt a teljesítmény az országokban. Mindazonáltal 2012-höz képest egyértelmű javulás mutatkozott a balti köztársaságokban, Csehországban és Szlovákiában, csökkenés pedig Olaszországban és Cipruson – olvasható az *MTI* összefoglalójában.

KSH: KÖZELEBB AZ UNIÓS ÁTLAGHOZ

Magyarország gazdasági fejlettsége 6 százalékponttal került közelebb az uniós átlaghoz 2004 és 2014 között, tavaly az egy főre jutó magyar GDP az EU-28 átlagának 68 százaléka volt, míg a csatlakozás évében 62 százaléka – közli a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) legfrissebb kiadványa. A Statisztikai tükör szerint 1995-ben Magyarország egy főre jutó GDP-je az Európai Unió jelenlegi 28 tagállama átlagának 51 százalékát érte el. Az uniós csatlakozás évében, 2004-ben – egy viszonylag dinamikus felzárkózási időszakot követően – ugyanez az arány 62 százalék volt. 2004-ben Magyarország az EU-n belül a 20. helyet foglalta el. A felzárkózás ellenére Magyarország – a hasonló fejlettségű Lengyelországgal együtt – az uniós rangsorban most a 23. helyet foglalja el.

A 10 legújabb fogyasztói trend 2016-ban: a mesterséges intelligencia rövidesen átveszi az okostelefonok képernyőjének szerepét

A fogyasztói trendekről szóló éves jelentés ötödik kiadásában az Ericsson ConsumerLab a 2016-os év, és az azt követő időszak 10 legújabb fogyasztói trendjéről számol be.

A JELENTÉS

A „10 legújabb fogyasztói trend 2016-ban” című kiadvány az Ericsson ConsumerLab globális kutatási programjának részeként, a fogyasztói vélemények széles köre alapján készül. A legszélesebb trend 24 ország 1,1 milliárd lakosának, míg a legszűkebb trend 10 nagyváros 46 millió városi okostelefon-felhasználójának reprezentatív mintáján alapul.

Az idei jelentés szerint a fogyasztók úgy vélik, a mesterséges intelligencia (MI) rövidesen lehetővé teszi, hogy kapcsolatba lépjünk a tárgyakkal okostelefon-képernyő nélkül. Sőt, az okostelefon-felhasználók 50%-a szerint az okostelefon öt éven belül már a múlté lesz.

A jelentés arra is rámutat, hogy a hálózatba kapcsolt technológiák átvétele és terjedése minden korábbinál nagyobb sebességgel történik, és a tömegpiaci felhasználásra sokkal gyorsabban kerül sor. Ennek következtében jelentősen lecsök-

ken azon időszak hossza, amikor a korai alkalmazók (*early adopters*) másokra gyakorolt hatása erős.

A jelentés kiemeli, hogy a fogyasztók várakozásai szerint a mesterséges intelligencia rövidesen átveszi az okostelefonok képernyőjének szerepét. A hálózatba kapcsolt technológiák minden korábbinál gyorsabb elterjedése miatt a korai alkalmazók befolyása csökken. A fogyasztók 80%-a szeretné a technológiai újításokat látása, hallása és memóriája javítására is alkalmazni.

2016 ÉS AZ AZT KÖVETŐ IDŐSZAK LEGÚJABB FOGYASZTÓI TRENDJEI:

1. A hálózatba kapcsoltág átírja életvitelünket

Az emberek 80%-a már tapasztalja a jelenléteget, hogy a felhasználók számának növekedésével az online szolgáltatások kínálta előnyök egyre nagyobbak. Világszinten már a fogyasztók egyharmada részt vesz valamilyen formában a megosztáson alapuló gazdaságban (*sharing economy*).

2. A streaming a fiatalok körében már életforma

A tizenévesek minden más korcsoportnál több YouTube videó tartalmat néznek. A 16-19 éves korosztály 46%-a naponta legalább egy órát tölt a YouTube-on.

3. Az MI kiszorítja a képernyőt

A mesterséges intelligencia (MI) lehetővé teszi a közvetlen interakciót a tárgyakkal, és ehhez nem lesz szükség az okostelefon képernyőjére. Az okostelefon-felhasználók 50%-a úgy gondolja, hogy öt éven belül az okostelefon már a múlté lesz.

4. A virtuális valósággá válik

A fogyasztók virtuális technológiát szeretnének a mindennapi tevékenységekhez, például a sporthoz és a videótelefonáláshoz. 44%-uk akár az ételt is 3D nyomtatással állítaná elő.

5. Érzékelős otthonok

Az okostelefon-felhasználók 55%-a szerint az építkezéshez használt téglákba öt éven belül szenzorok kerülhetnek, amelyek figyelik a penészedést, szivárgást és elektromos meghibásodásokat. Az intelligens házak fogalmát alapjaiban kell felülvizsgálni.

6. Ingázás, hatékonyan

Az ingázók szeretnék idejüket hatékonyan kihasználni, és nem csak passzívan eljutni A-ból B-be. 86%-uk szívesen használna személyre szabható ingázási megoldásokat.

7. Sürgősségi chat

A közösségi hálózatok válhatnak a sürgősségi szolgáltatások riasztásának elsődleges csatornájává. A fogyasztók 60%-át érdekelné egy katasztrófa-információs alkalmazás.

8. Szenzorok a testben

Testünkben szenzorok figyelhetik az életfunkciók megfelelő működését, komoly áttörést hozva a korai diagnosztikában. A fogyasztók 80%-a szeretné a technológia révén érzékszerveit és kognitív képességeit – látását, hallását, memóriáját – is „felturbózní”.

9. Hackerek mindenhol

A legtöbb okostelefon-felhasználó szerint a hackerek és a vírusok továbbra is komoly problémát jelentenek. Pozitív mellékhatásként azonban egyetöbök jobban bízik azokban a társaságokban, amelyek már estek hackertámadás áldozatául, de sikeresen megbirkóztak a problémával.

10. Önjelölt újságírók

A fogyasztók minden korábbinál több információt osztanak meg egymással, és úgy gondolják, ez növeli társadalmi befolyásukat. Több mint egyharmaduk úgy gondolja, hogy korrump társaságokkal szemben hatékonyabb megoldás az online leleplezés, mint a rendőrségi feljelentés.

FUTURISZTIKUS TRENDEK

„Néhány trend futurisztikusnak tűnhet. De a fogyasztói érdeklődés és kereslet igazán erős az új interakciós paradigmák – a mesterséges intelligencia (MI) és kiterjesztett valóság (AR) – valamint az online érzékelők iránt. Ez azt jelenti, hogy rövidesen új fogyasztói termék kategóriák jelenhetnek meg, és teljes iparágak alakulhatnak át ezen igények kiszolgálására” – mondta Michael Björn, az Ericsson ConsumerLab kutatási igazgatója.

MILYEN VOLT 2015, MILYEN LEHET 2016?

A „minden megtörténhet” érzése lengi át a mostani körkérdésünkre adott válaszokat. Az idei év mérsékeltén jó volt, ám a cégek már küzdöttek a képzett és kevésbé képzett munkaerő hiányával. Ez a gond a jövőben tovább élesedhet... Tehát: milyen volt 2015, s milyen lehet 2016?
Négy alelnök, négy válasz.

LAKATOS PÉTER AZ OKTATÁS HATÁROZZA MEG AZ ORSZÁG GAZDASÁGI POTENCIÁLJÁT

A most végéhez közeledő év a világban történő események szempontjából depresszív volt a számomra. Számos olyan szituáció fordult elő, olyan szófordulatokat hallhattunk a nemzetközi diplomáciában, amilyeneket 55 éves létemre csak olvasmányélményeimből ismertem. Szomszédos európai országok vezetői kigyót-békát kiabáltak egymásra, az orosz gép lelövése harci cselekmény hiányában egyszerre juttatta eszembe a sarajevói merényletet és a kassai provokációt.

Ez nem jó előjel a gazdaság szereplői számára, még ha rövid távon megy is a szerék. A gazdasági életről megtanultuk, hogy nem egy nulla összegű játszma: az együttműködés, a koordináció, az információk megosztása mellett 1+1 az könnyen lehet több mint 2. Akik az egyik termékcsoporthoz tartoznak, azok esetében lehetnek egymás beszállítói, és egy harmadik területen tulajdonostársak.

Ennek az országok között, és nemcsak gazdasági értelemben is így kell(ene) működni. A szabadkereskedelmi megállapodások összességében gyarapodást jelentettek a résztvevőknek, de persze en-

Lakatos Péter
alelnök,
a Videoton vezérigazgatója

„Az oktatás átalakításán túl a kormányzattal szembeni elsődleges elvárásom, hogy az államapparátus leépítésén és a munkaerőpiacról kiszorultak kreatív módon történő visszavezetésén keresztül a munkaerő-kínálatot javítsa.”

nek mértéke, aránya és időbeni felfutása szereplőnként eltérhet.

Mostanában azonban egyre több a bel- vagy külpolitikai megfontolásból (mindig van olyan szempont, ami alapján jogosan) elhatározott szankció, utazási nehezítés, kereskedelmi tilalom. Ez mind nem a globális növekedés irányába mutat.

Miközben a hazai makroadatokat madártávlatból megnyugtatók, de „hallgat a felszín, de – legalábbis a vájtabb fülűeknek – fecseg a mély”: a fenntartható növekedéshez alacsonyok a beruházások, kevés az olyan export árualap-bővülés, amely hazai döntésközpontú vállalatokhoz kapcsolódik. A belső fogyasztás szerencsére elmozdult egy nagyon alacsony színtről, és a várható reálbér-emelkedések további lökést adhatnak. Reméljük, hogy a fogyasztás növekedése az előző évtized közepének boomjánál kevésbé jelent importnövekedést, és jobban húzza felfelé a hazai gazdaságot.

A megfelelő munkaerő elérhetősége egy év alatt jelentős kihívás lett a gazdaság minden szereplője számára, és ez a hazai szereplőket, különösen a kkv-kat hozza nehéz helyzetbe. Komoly kihívást jelent a következő év(ek)re, hogy az emelkedő egységnyi időre vonatkozó munkaerőköltséget tudja-e ellensúlyozni a hatékonyság

növekedése, és ezáltal emelkedik-e, és ha igen, milyen mértékben az egységnyi termék előállításához szükséges munkaerőköltség.

Sok vállalat kényszerül a belső szervezet optimalizálásán, modern gyártási technológiák, és különösen az információtechnológia (IoT, stb.) alkalmazásán keresztül a hatékonyság javítására, az „egyszerű” extenzív fejlődés ebben a környezetben már egyre gyakrabban nem elég. Ez is különösen nagy kihívás a hazai cégek számára, amelyek nem egy nemzetközi vállalatcsoport kidolgozott folyamatait ültetik át, hanem maguknak kell kialakítaniuk az optimalizált folyamatokat.

Ezek a kihívások is azt indokolják, hogy az oktatás (az elmaradt térségek közoktatásától az elitegyetemekig) határozza meg az ország gazdasági potenciálját a következő évtizedekre. Az oktatásnak túl kell lépnie a tétel tudás megkövetelésén és a rendelésre képzett szakemberek kibocsátásán. Jól kommunikáló és kooperáló, képzeletgazdag, modern gondolkodású embereket kell minden szinten kibocsátania, akik a folyamatosan változó elvárásoknak meg tudnak felelni. Az oktatás illetően átalakításán túl a kormányzattal szembeni elsődleges elvárásom, hogy az államapparátus leépítésén és a munkaerőpiacról kiszorultak kreatív módon történő visszavezetésén keresztül a munkaerő-kínálatot javítsa.

A kormányzat és a vállalkozások közös felelőssége és kiemelt feladata a következő évekre a piaccgazdaság és a tiszta verseny becsületének a meg- illetve visszaszerzése. Hosszú távon fenntartható gazdasági növekedés nélkül lehetetlen.

DR. NIKLAI ÁKOS **NÖVEKEDÉS A TERRORIZMUS** **ÁRNYÉKÁBAN**

Magyarország turizmusa az idei évben – a világpolitikai nehézségek, hatások ellenére – tovább nőtt, követve, sőt meghaladva a nemzetközi trendeket. A belföldi vendégéjszakák száma 6,3 százalékkal, a külföldi pedig 5,6 százalékkal nőtt az év első 10 hónapjában. Ennél még erőteljesebben, 11 százalékkal nőttek a bevételek. Ugyanakkor különösen gyógy- és wellness szállodáknak nehézséget okozott az orosz vendégforgalom 25 százalékos feletti visszaesése. Beutazásban Budapest kiemelkedően teljesített, ma már a világ egyik

Dr. Niklai Ákos
alelnök,
a Magyar Szállodák
és Éttermek Szövetsége
elnöke

„Budapest kiemelkedően teljesített, ma már a világ egyik legvonzóbb, legérdekesebb desztinációja”

Hazi Zoltán
alelnök,
a Budapesti Nagybari Piac Zrt.
vezérgazdája

„A kimutatott fogyasztás-növekedés inkább csak a folyamatok kifehéritésének eredménye, s nem valóságos növekedés volt.”

legvonzóbb, legérdekesebb desztinációjának tartják, melyet tovább erősít a jó ár-érték arány. A SZÉP Kártya és a meg-növekedett diszkrecionális jövedelmek tovább serkentették a belföldi forgalmat. A jó forgalom mellett is a szállodák gazdálkodási feltételei nehezek, ugyanis a magas elvonások következtében nem marad, vagy kevés forrás marad felújításokra, pótlásokra, a jól képzett munkaerő megfizetésére. Az ágazat ma már súlyos szakemberhiánnyal küszködik.

Mindent figyelembe véve, 2016-ra további 3-5 százalékos vendég- és 7-8 százalékos bevétel-növekedésre számítok, amennyiben a tartós terrorizmus veszély nem gátolja az utazásokat.

HÁZI ZOLTÁN **SOK A BIZONYTALANSÁG 2016-RA**

Az idei év rosszabb volt, mint 2014, de valószínűleg jobb, mint amilyen 2016 lesz – valahogy így szól a viccbeli megfogalmazás. De esetünkben tényleg így van. A Nagybari Piac idei évét meghatározta a kormány gazdaságfelfehéritési csomagja: az ekáer-rendszer (útnyilvántartás) bevezetése év elején visszaesést hozott a piacon. Talán azért, mert sokan tartottak e szigorú nyilvántartástól, meg nehézkes is volt a bevezetése. Aztán pár hónap alatt konszolidálódott a helyzet. Közben azt tapasztaltuk, hogy a zöldség-gyümölcs kereskedelmet is elérte a centralizálódási hullám: egyre kevesebb a kereskedő a piacon, Ezzel párhuzamosan a vásárlók száma is csökkent. Ez nem jelentette azt, hogy kisebb lett volna a kínálat, inkább azt, hogy az is hullámozott. A mezőgazdaság szélsőséges évet zárt, ami meglátszik a mérsékeltbb eredményeken is. Aztán nyáron, a nagy meleg hatására hirtelen kínálati piac alakult ki. Bő termés volt, a kereslet azonban nem tartott ezzel lépést.

Mi úgy éreztük, hogy a kimutatott fogyasztás-növekedés inkább csak a folyamatok kifehéritésének eredménye, s nem valóságos növekedés volt. Összességében 2015-öt jó közepes évnek minősíteném.

2016-ra vonatkozóan sokkal több bizonytalanságot érek, ezért azt gondolom, valóban nehezebb lesz, mint az idei. A mi területünkön biztosan. Már csak azért is, mert idáig csak ez az egy nagybari piac létezett, 2016-ban viszont a CBA be-

KÖRKÉRDÉS

ruházásban átadnak egy másodikat is, Szegeden, 14 ezer hektáron. Azt gondolom, ez jelentős hatással lehet a mi munkánkra is. A kereskedelmi cégek logisztikai központjai Budapesten vannak, tehát logikus lenne, ha a tárolás itt maradna. Ám a termelés központja inkább az Alföldön van. A kérdés tehát, hogy a hegy megy a Mohamedhez, vagy Mohamed a hegyhez... Az biztos, éles verseny lesz, s ebben a költségelemek jelentős hatással lesznek az érintettek döntésére. Úgy látjuk, hogy mivel az EU-pályázatok csak 2015 decemberében jelentek meg, ezekből nem várható jelentős fejlesztés-beruházás 2016-ban, vagy legalábbis még a hatásukkal nem kell számolni. Ezért inkább 2017-re látok ebből növekedési hatást. Az időjárás mindig nagy kérdés a mezőgazdaságban, ám a felmelegedés hatása már érződik, ezért a kertészeti ágazatban, azaz a zöldség-gyümölcs termesztésben az öntözés fontossá válhat. Kérdés, bírják-e ezt költségben a termelők. A fogyasztást is bizonytalannak látom: a kifehérítés megtörtént talán 2015-ben, tehát elvben lehet valóságos növekedés is. Itt tehát van némi remény. Az év egészét azonban nehéznek, s nagyon bizonytalannak látom.

MIKLÓS LÁSZLÓ: **A „BÁRMI MEGTÖRTÉNHEK”** **LEHETŐSÉGE FÉKEZI** **A BEFEKTETÉSEKET**

2015 a bevált úton történő tovább haladás éve volt: szigorú költségvetési politika, az adóbeszedés hatékonyságát javító további lépések, a lakossági reáljövedelmeket növelő, valamint az uniós források maradéktalan felhasználását lehetővé tevő kormányzati intézkedések. Ezek rövidtávon jó eredményeket hoztak, de egyre láthatóbb, hogy a válságkezelés időszakán túljutva ez kevés lesz a felzárkózást biztosító, megfelelő mértékű gazdasági növekedés fenntarthatóvá tételéhez. A növekedési ütem még jó, de csökkenő dinamikájú, és ami a leginkább aggasztó, hogy a beruházások növekedése mérséklődik a legjobban. Pedig ebben az évben még bőven volt uniós forrás és az MNB Növekedési Hitelprogram Plusz programja is rendelkezésre állt. Mintha a kormány nem venné elég komolyan azt, hogy a gazdaságpolitika stabilabbá és kiszámíthatóbbá válása,

Miklós László
alelnök,
a Földgázszállító Zrt.
igazgatóságának tagja

„Számszerűen jó évet hagyunk magunk mögött, de ha minden a megszokott keretek között halad tovább, akkor lehet, hogy több évet kell várni egy hasonlóan jó évre.”

az üzleti környezet kedvezőbbé válása nélkül nem lesz tartós növekedés. A „bármilyen megtörténhet” lehetősége fékezi a befektetéseket és lényegében csak azok bővítik a tevékenységüket, akik kiismerik magukat a magyar valóságban. A kiszámíthatóság javulása nélkül a magyar adósságbesorolás felminősítése is elhúzódhat, pedig a számok alapján már régen indokolt lenne és szükségünk is lenne rá.

Az idei év fontos eredménye, hogy a harmadik éve növekvő lakossági reálbérek hatására a fogyasztás is érdemben növekedett. Bár a lakosság döntéseiben továbbra is meghatározó szerepe van a válság előtt felhalmozott adósságok leépítésének, és az óvatossági megtakarításoknak, a gazdaság növekedéséhez az elmúlt időszakban egyre erőteljesebb volt a fogyasztás hozzájárulása és ez még inkább így lesz a jövő évben. A bővülő fogyasztás a kiskereskedelmi forgalom mellett a turisztika-vendéglátás ágazatban is jól érezhetően megjelent és hosszú idő után lendületet vett a lakás-piac is.

A viszonylag gyors növekedés ellenére tovább javult a külkereskedelmi és fizetési mérleg, folytatódott a külső adósság leépítése, kedvezően alakultak a kamatok. Ehhez persze a jó gazdasági teljesítmény mellett hozzájárult a kedvező világpiaci helyzet is, az energiahordozók és a nyersanyagok árának radikális csökkenése, valamint a pénzpiaci likviditás bősége. Számszerűen jó évet hagyunk magunk mögött, de ha minden a megszokott keretek között halad tovább, akkor lehet, hogy több évet kell várni egy hasonlóan jó évre. Szerintem 2016-ra kevés lesz, ha csak a bankadó kismértékű csökkentése, az szja 1 százalékos csökkentése, néhány áfakulcs mérséklése és az államközpon-túság további tényerése jelenti a gazdaságpolitikát.

A jövedelemcentralizáció mérséklése, az adóék csökkentése, az oktatásra, kutatás-fejlesztésre fordított kiadások növe-
lése, a munkaerő-kiáramlás megállítása nem halasztható tovább. Ezért azt várom, hogy 2016-ban – az EU források mielőbbi hatékony felhasználását lehetővé tevő kormányzati intézkedések mellett – a versenyképességet javító gazdaságpolitikai lépések kidolgozása lesz a fókuszban. El kell kerülni, hogy a rövid távú szempontok és a hatalmi, politikai érdekek felülírják a gazdasági racionalitást.

VAS MEGYEI GYOSZ: 27 TAGGAL ALAKULTAK, S ENNYIEN MARADTAK IS

„Vas megyét mindig hátrébb sorolták, mert ott kolbászból van a kerítés is” – mondja ironikusan dr. Kondor János, a Vas Megyei GYSZ elnöke. Ezért úgy látja, nem csak előny a nyugati közelség. Az alábbi interjúban Vas megye gazdasági életébe is betekintünk.

Magyar Gyáripár: Ön az MGYOSZ alelnöke, s a Vas Megyei GYSZ alapító elnöke. Honnan indultak, s hová jutottak?

Dr. Kondor János: 1998-ban, egy három országra kiterjedő cégcsoport egyik tulajdonosaként, tulajdonostársammal, Sran-ger Lászlóval úgy döntöttünk, hogy a sikeres gazdasági tevékenység mellett szeretnénk segíteni, alakítói lenni Nyugat-Magyarország gazdasági fejlesztésének. Politikai ambícióink nem voltak, elsősorban a gazdasággal szeretnénk volna foglalkozni, megyei, regionális szinten. Mivel a régióban akkor még nem volt az MGYOSZ-nak megyei szövetsége, dr. Parragh László, az MGYOSZ akkori alelnöke felkért a Vas Megyei Munkaadók és Gyáripárosok Szövetsége létrehozására. A VMGYOSZ-t 27 taggal hoztuk létre, fele magyar tulajdonú kis- és középvállalat volt, a másik fele pedig nemzetközi nagyvállalat. A tagokat nem kellett toborozni, tulajdonképpen az első hívó szóra jöttek az alakuló közgyűlésre. Már az alapításnál felkértük a belépésre az Opel Szentgotthárd Kft. vezetőit is. Ők azt mondták, először megnézik, mit produkál az új szövetség, és majd csak utána döntenek a belépésről. Így is lett, három év munkával sikerült őket is megnyerni a tagságra, olyannyira, hogy azóta is az Opel Szentgotthárd adja a VMGYOSZ társelnökét. Tehát 27 taggal alakultunk, afféle elit klubként, és ma is 27-en vagyunk. Természetesen a tagok kö-

zött volt cserélődés, a 2008-as válság nálunk is érződött, de a szövetség magja 17 éve stabil. Emiatt a szövetségünket ismerik, és elismerik a régióban.

MGy: Vas megye adottságait tekintve a szerencsésebb megyék közé tartozik, a legfontosabb gazdasági mutatókban a megyék első harmadában foglal helyet. Érezhető ez a vállalatok aktivitásában is?

KJ: Azzal, hogy Vas megye a szerencsésebb megyék közé tartozik, csak részben tudok egyetérteni. Kétségtelen, hogy Ausztria közelsége a rendszerváltáskor sok lehetőséget adott a magyar vállalkozóknak és sokat számított a nemzetközi cégek Vas megyei letelepedésénél is. Ugyanakkor ez a jó földrajzi elhelyezkedés egyben a hátrány is volt az elmúlt 25 évben. A fejlesztési pénzek odaítélésekor Vas megyét mindig hátrébb sorolták, hiszen ott úgyis kolbászból van a kerítés, pedig mi tudtuk leginkább, hogy mennyire szükség lenne az infrastruktúra fejlesztésére. Sosem hittem volna, hogy 25 évvel a rendszerváltás után még mindig nem készül el a Szombathelyt Győrrel összekötő autópálya, pedig ez a Balti-tengert, és az adriai kikötőket összekötő nemzetközi főút része. De kívártuk, jövőre elkészül, és emiatt azt várom, hogy Vas megye és benne Szombathely fejlődése a következő évben robbanásszerű lesz. Emiatt és a városban folyó egyéb fejlesztések miatt úgy gondolom, hogy a kö-

VAS MEGYE GAZDASÁGA

Húzóágazatok: gépipar, gyógyturizmus. 2013 végén 42,6 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak Vas megyei székhellyel. A legelterjedtebb gazdálkodási forma, a korlátolt felelősségű társaság. Mindössze 48 részvénytársaság és 101 szervezet működött a megyében. A társas vállalkozások 99%-a (50 fő alatti) kis-, azon belül is döntően (10 fő alatti) mikrovállalkozás. Emellett 114 (50-249 fős) közép- és 25 (250 fős és afeletti) nagyvállalat működött. A külföldi jegyzett tőke aránya: 73,0%. A GDP/lakos mutató alapján az országos mezőnyben a nyugat-dunántúli régió hosszú ideje tartja kedvező pozícióját, hiszen Közép-Magyarország után a második helyen áll.

ÖSSZEFOGÁS

A Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ alapvető célja egy olyan járműipari, gépipari, mechatronikai és kapcsolódó ágazati ipar- és gazdaságfejlesztés megszervezése és lebonyolítása, amely lehetővé teszi, hogy a térség nemzetközi versenyképessége – a járműipari, elektronikai és egyéb gépipari területeken – jelentősen növekedjen, a foglalkoztatás a fejlesztendő ágazatokban tartósan és fenntarthatóan biztosítható legyen. A koordinált térségi iparfejlesztés további célja egy intelligensen szakosodó régió kialakítása a Zalaegerszeg–Szombathely–Szentgotthárd térségben, ahol a járműipari-gépipari-elektromos gyártó- és beszállítói bázis összhangban van brüsszeli S3 (Smart Specialization Strategy) prioritással.

vetkező években Szombathely ismét a Nyugat Királynője lesz.

MGy: A Vas Megyei GYSZ-nak több jelentős multinacionális vállalat is a tagja. Mit adnak és mit kapnak a vállalkozások a tagsággal?

KJ: A megyében tevékenykedő nemzetközi vállalatok mindegyike önmagában is nagyon jelentős fejlesztéseket hajtott végre, a fejlesztések folyamatosak. A nagyvállalatok szembesültek először a nyugat-magyarországi munkaerőhiánnyal, illetve a szakmunkásképzés, a felsőfokú műszaki képzés anomáliáival, ezért összefogott a megye 7 legnagyobb nemzetközi cége, és letettek egy koncepciót Vas és Zala megye politikai vezetői elé, a Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ létrehozásáról. A Központ alapítói a megyei jogú városok mellett a két megye kamarái és a Zalai és a Vas megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége lettek. A projekt időközben kiemelt kormányprogram lett. A stratégiai döntéseket a 7 nagy cég vezetői által létrehozott Tanácsadó Testület hozza, melyből négy nagyvállalat Szövetségünknek is tagvállalata. Ez esetben is bebizonyosodott, amit régóta hangsúlyozunk: ha a politika és a gazdaság szereplői egy jó cél érdekében összefognak, akkor csodákra képesek. Az első csoda a szombathelyi gépészmérnök képzés már létrejött, ez év szeptemberében a Nyugat-Magyarországi egyetemen elindult a duális gépészmérnöki képzés. Szövetségünk tagvállalatai fontosnak tartják a társadalmi felelősségvállalás ügyét is. Az országban elsőként 2010-ben, a válság mélypontján az egyházmegyei karitással együttműködve létrehoztuk a Kríziskamra projektet. Ennek keretében tagvállalataink, a TDK Epcos és a Cellcomp Kft. közel 300 megváltozott képességű munkavállalót foglalkoztatnak. Szövetségünk a tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a megye munkaadóinak érdekképviseletére, a számukra fontos területeken a lobbitevékenységre, így pl.: infrastruktúra fejlesztés, szakképzés, területfejlesztés területén. Nagyon sikeresek konferenciáink, rendezvényeink, amelyeket a Megyeházán rendezünk, és amelyek nemcsak tagjainknak fontosak, de a megye közéletében is meghatározó jelentőségűek.

MGy: A közelmúltban az MGYOSZ-szal közösen egy uniós pályázat keretében Ausztriában jártak tapasztalatcserén,

aminek eredményeként együttműködési megállapodást is kötöttek grazi partner szervezetükkel. Milyen itthon is hasznosítható tapasztalatokat szereztek az úton?

KJ: Szövetségünk megalakulását követően egyik első lépésünk volt a Stájer Gyáriparosok Szövetségével való kapcsolatfelvétel. A 2008-as válság ebben törést okozott, és lényegében tavaly – részben egy MGYOSZ-os európai uniós projekt részeként – ismételten felvettük a kapcsolatokat, nemcsak a Stájer, hanem a Burgenlandi és Karintiai Gyáriparos Szövetséggel is. Sok jó tapasztalatot tudunk átvenni tőlük. Jelen voltunk pl. Eisenstadtban azon a rendezvényen, amelyet a burgenlandi szövetség szervezett a tartományi választásokon induló pártok számára. A pártok képviselőinek az volt a feladata, hogy véleményt formáljanak a burgenlandi szövetség által készített fejlesztési stratégiáról. Őszintén be kell vallanunk, mi még nem tartunk itt. Az osztrák partnerekkel folytatott egyeztetésekből az derült ki, hogy nagyon sok mindenben hasonló problémákkal küzdenek, mint mi: ott is hiányzik a szakképzett munkaerő, s az infrastruktúrának, és a kreatív iparnak is vannak hiányosságai. A szakképzett munkaerő hiányát látják a legnagyobb problémának, ahogy mi is. A magyar munkaadóknak világosan látniuk kell, hogy a jó szakemberekért európai szintű verseny folyik, és ez bizony a magyar szakmunkás béreket is biztosan folyamatosan emelni fogja.

MGy: Ön, aki megyei elnökként az országos szervezet egyik alelnöke is, hogyan látja az MGYOSZ megyei és országos jövőjét?

KJ: A VMGYOSZ jövőjét pozitívan látom, megtaláltuk a helyünket a megyében és a régióban. Túlzás nélkül állíthatom, hogy az elmúlt 17 éves tevékenységünkkel sikerült megszereznünk azt a tekintélyt, ami nélkül nem lehet eredményes munkaadói érdekvédelmet folytatni. Az MGYOSZ-szal összefüggésben kritikusabb a véleményem. Országos szinten alapprobléma – és ez a politikának tökéletesen megfelelő állapot – hogy ma Magyarországon 9 munkaadói szövetség működik. Már régen el kellett volna indulni egy integrációs folyamatnak. A mai helyzetben egyetlen munkaadói szervezet sem tud országosan hatékony munkaadói érdekképviseleti tevékenységet kifejteni. Tagjaink sokszor hiányolják az együttes fellépést az ország

meghatározó ügyeiben. Azt is be kell látni, hogy a politika világában két dolog fontos: az egyik a szavazat, a másik pedig a gazdasági erő. Egyedül nem vagyunk elég erősek, véleményem szerint el kellene kezdeni az integrációt. Az MGYOSZ másik problémájának a megújulás hiányát látom. Adott egy szituáció, egy rendkívül erős, közel 2/3-os kormány, amellyel nem tudtunk megfelelő kapcsolatot kialakítani. Miniszteri szinten igen, de első számú vezetői szinten nem. Tudom, hogy ez nem könnyű kérdés, de a tagság érdeke azt kívánja, hogy ebben az ügyben is legyen előrelépés. Én már Széles Gábor elnöksége idején is kezdeményeztem a VOSZ-hoz hasonlóan, egy széles körű társelnöki rendszer bevezetését. Vas megyében és másutt is az országban, a magyar gazdaságban sok rendkívül tehetséges fiatal van, jól felkészült vállalkozók és cégvezetők. Őket kellene megszólítani és velük kellene a vezetést megújítani. Úgy vélem, ez a mostani vezetés történelmi feladata.

A harmadik terület, ahol feltétlenül erőfeszítéseket kell tenni, az a médiában és elsősorban a televízióban való jelenlét. Enélkül sem a tagjainkhoz, sem az emberekhez nem jut el az MGYOSZ véleménye.

MGy: Sokan azt mondják, a válság visszavetette a vállalatok szakmai aktivitását is, hiszen a cégek leginkább saját munkájukkal voltak elfoglalva. Hogy látja, vége van már a válságnak?

KJ: A válsággal kapcsolatos véleményemet nehéz néhány mondatban összefoglalni. 2008 őszén a Lehman-Brothers összeomlásakor egyértelműen tudtam, hogy egy nagy világválsággal nézünk szembe. Már 2008 októberében egy konferenciát szerveztünk Világválság 2008? címmel. Én tulajdonképpen lélekben már vártam ezt a válságot. A világ annyira rossz irányba ment, a fogyasztás zsákutcájába, a pénzügyek olyan abnormális módon folytak a világban a bankoknál és a családoknál is, hogy ebből nem jöhetett ki más, mint egy nagy világválság. Az elmúlt két évben havi, kéthavi rendszerességgel rendeztünk konferenciákat a válság pénzügyi, gazdasági, morális okairól. Ezekből én azt szűrtem le, hogy a világ korszakváltáshoz érkezett. Egy felfújó lufin ülünk, amibe folyamatosan tovább fújunk az újabb gázt. Mielőtt a lufi felrobbanna, egy-egy válsággal kiengednek belőle. Ezt hívják ciklikus

válságnak. A világ vezetői a jegybanki pénznyomtatással véleményem szerint ellőtték az utolsó töltényüket is, és a probléma ennek ellenére nincs megoldva. Nagyon rossz érzéssel figyelem a világban zajló folyamatokat, szemünk előtt folyik a világ újrafelosztása a nagyhatalmak között. Ebben a játszmában az előregedett, elkényelmesedett Európa már nem világhatalmi tényező.

A migránskérdés véleményem szerint három dologra mutatott rá; nem tartható fenn a világban a megtermelt javak jelenlegi elosztásának rendszere, a világ más részén élő emberek is jobban akarnak élni, a klímaváltozás problémáját az emberiségnek sorskérdésként kell kezelni, és harmadikként az Európai Uniót rendbe kell tenni az európai uniós határok közös védelmétől a pénzügyekig bezárólag. Ha ezekben a kérdésekben nem lesz előrelépés, akkor újabb emberáradatokkal, háborúkkal kell az emberiségnek és benne Európának szembe néznie.

MGy: Az ingatlanpiac élénkülése egyben a gazdasági növekedés beindulását is jelzi. Ön az ingatlanpiacban dolgozik üzletemberként. Biztatóak a kilátások?

KJ: Azt, hogy a válságnak vége van, én az előzőek miatt nem merem kijelenteni, annak ellenére, hogy magam is ezt tapasztaltam a környezetemben. Az én területemen az ingatlanpiacon ötéves pangás után már határozottan láthatóak a növekedés jelei. A bérleti piac jól prosperál, de előkészítés alatt van több, nagyobb lakásépítési projekt is, elsősorban Budapesten és a nagyvárosokban. Az kétségtelen, hogy nagy szükség lenne a lakáspiacon az áfa jelentős csökkentésére, ezzel mindenki jól járna – véleményem szerint az állam is.

MGy: A múltban többször szerveztek közös rendezvény a Zala Megyei GYSZ-szel. Úgy látja, az együttműködés segíti mindkét szervezet munkáját?

KJ: Annak idején közreműködtem a Győr, a Somogy, a Baranya megyei Szövetségek létrehozásában és nagyon jó kapcsolatban vagyunk a Zala megyei szövetséggel, akikkel közösen munkálkodunk a régió nagy projektjeiben, a Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ munkájában. Összességében köszönjük, jól vagyunk itt a nyugati végeken, és hasonló jókat kívánunk az MGYOSZ tagjainak, valamint a Magyar Gyáripár valamennyi olvasójának is a 2016-os esztendőben. **MGY**

„A világ korszakváltáshoz érkezett. Egy felfújó lufin ülünk, amibe folyamatosan tovább fújunk az újabb gázt. Mielőtt a lufi felrobbanna, egy-egy válsággal kiengednek belőle. Ezt hívják ciklikus válságnak... Nagyon rossz érzéssel figyelem a világban zajló folyamatokat, szemünk előtt folyik a világ újrafelosztása a nagyhatalmak között. Ebben a játszmában az előregedett, elkényelmesedett Európa már nem világhatalmi tényező.”

Dr. Kondor János

ÉRETT FEJJEL ALAPÍTJÁK A SIKERES CÉGEKET

A pályafutásuk delelőjén álló férfiak és nők alapítják a sikeres magyar vállalkozásokat. Az Opten céginformációs szolgáltató az idén öt éves cégeket vizsgálva arra jutott, hogy az ötödik évükre 100 millió forintnál nagyobb árbevételt elérők cégek tulajdonosai átlagosan 44 évesek, egyharmaduk nő, és a legtöbben a kereskedelemben vezették sikerre vállalkozásukat.

ÉLEN A KERESKEDELEM

A 2009-ben alapított, s 2014-ben 100 millió forint feletti árbevételt elért 2183 vállalkozás tevékenységi kör szerinti listáján az első helyen a kereskedelem és gépjárműjavítás áll (783 cég), az építőipar a második (268), s a feldolgozóipar a harmadik (234). A tudományos műszaki tevékenységet megjelölő cégek száma 204, a szállítási-raktározási területén dolgozó pedig 182, szálláshelyszolgáltatásra, vendéglátásra 73 cég vállalkozott e kategóriában.

A több mint 41 ezer 2009-ben alapított vállalkozás közül csak 2183 mondhatja el magáról, hogy 2014-ben 100 millió forintot meghaladó árbevételt ért el. Az öt éve alapított cégek 40 százaléka nem-hogy ennyire nem volt sikeres, de egyenesen meg is szűnt. A többiek 100 millió forintnál kisebb árbevétellel tevékenykednek. Az árbevétel nem minden: az üzleti siker alapja az eredmény, ám a nagy árbevételt elérők között csak 9 százalék a 2014-ben veszteséget elkönyvelők aránya, és ezek többségének is voltak jobb évei. Az Opten azt vizsgálta, mi a közös ezekben a társaságokban. Nos, a tevékenységi kör semmiképpen sem ad eligazítást, és azoknak sincs igazuk, akik szerint kizárólag a fiatalság és az innováció viszi előre a világot. A sikeres cégek közül messze a legtöbben, szám szerint 783-an a „kereskedelem és gépjárműjavítás” területén vetették meg lábukat, ami, jóllehet az e-kereskedelem elterjedésével komoly változáson megy keresztül napjainkban, mégiscsak tradicionális ágazatnak tekinthető, ahogyan a második helyezett építőipar (268 társaság) is. A harmadik helyre a feldolgozóipar futott be 234 vállalkozással. „A jelenség értékelésekor nem szabad elmenni amellett, hogy mindhárom dobogós ágazat jelentős készletállománnyal és nagy mennyiségű átfutó anyaggal dolgozik, ezért esetükben a nagy árbevétel jelentős ráfordítással párosul” – mondja

Pertics Richárd, az Opten céginformációs igazgatója.

Némiképp meglepő, hogy az „informatika és kommunikáció” tevékenységi körben csak 68 cég tudott 100 milliós árbevétel fölé jutni. A tudásalapú gazdaságról álmódokat ugyanakkor megnyugtathatja a tény, hogy a „szakmai, tudományos és műszaki tevékenység” ágazatban már nagyobb számban található sikeres vállalkozások (204 cég, 4. helyezés).

A sikeres társaságok vezetőinek átlag-életkora 44 év, vagyis alapításkor közel jártak a 40-hez. „Ez némiképp cáfolja azt a sztereotípiát, miszerint a vállalkozás sikerének titka az ifjonti lendület. Sokkal inkább arról árulkozik, hogy a siker záloga az üzleti rutin” – mondja Pertics Richárd. Ezt támasztja alá az is, hogy a 2183 sikeres vállalkozás közül csak 959 olyat talált az Opten, amelyben valamennyi tulajdonosnak ez volt az első működő vállalkozása; a tulajdonosok döntő többsége tulajdonosként vagy cégjegyzésre jogosult személyként korábban már részt vett más társaságok irányításában.

„A sikeres társaságok tulajdonosainak egyharmada nő – mondja Pertics Richárd. Az igazgató szerint ez szemben áll a közvélekedéssel, miszerint a nők kockázatviselési hajlandósága csekélyebb, mint a férfiaké. – Az összes vállalkozást vizsgálva a cégjegyzésre jogosultak között ennél is magasabb arányban találunk

női vezetőket, általában azonban nem a vezetés csúcsain, hanem inkább a második-harmadik vonalban. Itt viszont olyan hölgyeket látunk, akik kockáztatnak, céget alapítanak és vezetnek si-

kerrel, sokan közülük talán éppen azért, mert eredeti munkakörükben szembetalálták magukat az üvegplafon jelenségével” – mondja az Opten igazgatója.

Legjobb munkahelyek, tizenötödször

Tizenöt éve méri a dolgozói elkötelezettséget Magyarországon az Aon Hewitt. Az idén 16 vállalat lett „legjobb munkahely”. A Hilti Hungária ötödször.

Az idei felmérésben 76 vállalat vett részt, összesen 32 000 munkavállaló és 450 felső vezető válaszait dolgozták fel az Aon Hewitt humánerőforrás tanácsadó cég szakemberei. A Legjobb Munkahely Felmérésben minden, Magyarországon legalább 3 éve működő, több mint 50 főt foglalkoztató szervezet vehet részt. A kutatás azt deríti ki a válaszok alapján, hogy az adott vállalatnál mekkora a dolgozói elkötelezettség. Azok a munkavállalók számítanak elkötelezetteknek, akik másoknak is ajánlják a munkahelyüket, nem tervezik a váltást, és az elvárásokon felül teljesítenek. Magyarországon egy átlagos vállalatnál a globális átlaggal azonos szintű ez a kötődés, míg Európa álláshelyei rosszabb képet mutatnak, 57 százalékosat.

Az **ezernél több munkavállalót** foglalkoztató nagyvállalati kategóriában az Allianz Hungaria Zrt., a Diageo Üzletviteli Szolgáltatások Kft., a dm Kft., valamint a McDonald's Magyarországi Étterem Hálózat Kft. lett a legjobb munkahely.

A közepes, **250-1000 fős vállalatok** közül a B. Braun Avitum Hungary Egészségügyi Szolgáltató Zrt., a Decathlon Magyarország és az Eurofamily érdemelte ki a címet.

A kisebb, **50-250 fős cégek** legjobbjai lettek az Alpiq Csepeli Vállalatcsoport, az Atlas Copco-Industrial Technique Hungary Kft., a Cisco Systems Magyarország Kft., a Faulhaber Motors Hungaria Kft., a Hilti Hungaria Kft., a Kulcs-Soft Számítástechnika Nyrt., a Macher Gépészeti és Elektronikai Kft., a MAPEI Kft. és a Veeva Systems Hungary Kft.

Az idén kitüntetett vállalatok dolgozóinak 79 százaléka érzi úgy, hogy a szervezetükről mint munkahelyről kialakult külső kép, az „employer brand” összhangban áll személyes tapasztalataikkal. A legjobbaknál a megkérdezettek 81 százaléka ért egyet azzal, hogy ha a vállalat sikeresen eléri a kitűzött céljait, a pénzügyi eredményekből a dolgozók is részesülnek, szemben az 55 százalékos magyar átlaggal.

LEGJOBB MUNKAHELYEK JELLEMZŐI

Elkötelező vezető

Vonzó munkáltatói arculat

Tehetségek fejlesztése

Hatékony munkavégzés

feltételeinek megteremtése

Egyéni felelősségvállalás

kultúrájának megteremtése

Egyenlő bér jár a belsős és a kölcsönzött munkavállalóknak

Egyre vonzóbb munkalehetőséget jelent kölcsönzött munkaerőként elhelyezkedni: tavaly mintegy 104 ezren dolgoztak ilyen feltételek mellett, havi bruttó átlagkeresetük pedig elérte a 163 ezer forintot, ami egy év alatt több mint tíz százalékos emelkedést jelent. A kölcsönvevő cég köteles a kölcsönvett munkavál-

lót azonos mértékben díjazni, mint saját, az előbbivel azonos értékű munkát végző kollégáját. Ez utóbbi szabály alól azonban van néhány kivétel is, ami miatt a kölcsönzött munkavállaló borítékjában a gyakorlatban mégis kevesebb lapulhat hó végén, mint a belsős kollégáiban. A tiltakozás előtt ilyenkor érdemes meg-

PERSPEKTÍVA

A kölcsönzött munkaerő sok esetben belső dolgozóvá válik egy idő után, hiszen a munkahelyek az esetleges munkaerő-pótlást sokszor olyan emberekből oldják meg, akiket már ismernek, s beváltak a munkahelyen. Azt is lehet mondani, hogy a munkaerő-kölcsönzés a belső foglalkoztatás előszobája.

vizsgálni, vajon nem az alábbi esetek egyike-e van-e szó.

Az egyenlő bér elvét csak fél év után (a törvény betűje szerint a 184. naptól) kell alkalmazni akkor, ha

- a kölcsönbe adó cég határozatlan idejű munkaszerződést köt a kölcsönbe adott munkatárssal, és vállalja, hogy üresjáratban (vagyis amikor nem kerül sok kölcsönzésre) is díjazásban részesíti a kollégát,
- a kölcsönzött munkavállalót a munkaerőpiactól tartósan távollévőnek minősítették, mivel az ő elhelyezkedésüket az állam különböző beilleszkedési programokkal és kedvezményekkel támogatta,
- a kölcsönzött dolgozó helyi önkormányzat tulajdonában levő gazdasági társaságnál vagy pedig közhasznú szervezetnél végez munkát.

„Azt is fontos megvizsgálni, hogy valóban egyenlő értékű munkát végez-e a kölcsönzött és a belső kolléga – hangsúlyozza Selmeczi Réka, a Trenkwalder munkajogásza. – eltérés lehet ugyanis az elévült munka természetében, mennyiségében, munkakörülményeiben, vagy ép-

pen a munkatársak szakképzettségében vagy felelősségében is. Ha például a kölcsönzött munkatárs betanulási vagy próbaidejét tölti, nem is lenne méltányos ugyanannyit fizetni neki, mint az adott munkakörben már évek óta dolgozó és azt jól ismerő belső kollégájának. Főként, ha az esetleg több munkavállaló munkájáért is felel, vagy éppen irányít is.”

Fontos tudni továbbá azt is, hogy az egyenlő bér elvével nem ütközik, ha a munkabér nem ugyanazokból az elemekből (például eltérő típusú étkezési hozzájárulásokból) áll – a lényeg, hogy az értékük összege megegyezzen.

Noha a fenti kivételek is hozzájárulnak ahhoz, hogy a kölcsönzött munkaerő átlagbére elmarad a teljes nemzetgazdaság átlagkeresetétől, a tavaly mért 163 ezer forintos átlagbér annak fényében korántsem tűnik alacsonynak, hogy a kölcsönzöttek 50 százaléka betanított, további 13 százaléka pedig segédmunkát végez. Ez az átlagbér pedig a következő időszakban várhatóan tovább növekszik majd.

Már a kis- és középvállalkozások is **kiszervezik** tevékenységeiket

A KISZERVEZÉS FŐBB TÍPUSAI

IT
Pénzügy, számvitel
HR, bérszámfejtés
Call Center,
SSC (Shared Service Center),
ügyfélszolgálat
Business Process (BPO)
Marketing, telesales

A nagyvállalatok mellett egyre több kkv szervezi ki egyes háttértámogató folyamatait, jelentősen megnövelve ezzel versenyképességüket. A kihelyezés költséghatékonyságot és kapacitást biztosít.

Egyre több kis- és középvállalkozás bízta kisebb szolgáltatókra (könyvelők, HR tanácsadók) tevékenységeik egy részét. A Profession.hu kis- és középvállalkozói döntéshozatal vizsgálatának kutatása szerint a kiszervezés legfőbb oka a költséghatékonyság (34%), illetve a kapacitás hiánya (30%). A válaszadók 19%-a a szakértelem, 14%-a pedig a technikai felszereltség hiánya miatt bízta más cégre egyes tevékenységeit. Az említettek túl a beszállítók nagy előnye még, hogy a kisebb méretű cégeknek nem kell új divíziót létrehozniuk pusztán azért, hogy működőképes legyen az adott terület. A vállalatok annál hajlamosabbak a kiszervezésre, minél komplexebb folyamatokat tudnak más vállalatra bízni, hatékonyabbá

téve ezzel fő („core”) feladataik ellátását. Az átvett, speciális szakértelmet igénylő tevékenységek jellemzően az informatika, pénzügy, beszerzés és HR területét fedik le.

A kihelyezett tevékenységek ellátásával kapcsolatban elmondható, hogy a már bevált beszállítókhoz gyakrabban szerveznek ki folyamatokat, és a cégek részére annál előnyösebb az együttműködés, minél kevesebb partnerrel kell együtt dolgozniuk. A szolgáltatás színvonalát folyamatos minőségi kontrollal mérik. „A beszállítók általában jól körülírt szolgáltatási szint megállapodások (SLA: Service Level Agreementek) mentén dolgoznak, amelyek meghatározzák az együttműködés mérhető pontjait. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy a kiszervezés nem váltja be a hozzá fűzött reményeket, fejleszteni kezdik a folyamatokat, vagy új partnert keresnek” – mondta Sámson Dorottya, a Profession.hu álláspiaci szakértője.

ALAPÍTVÁNY A MATEMATIKAI ÖRÖMÖKÉRT

Örömet jelenthet a gondolkodás? És a matematikai példák megoldása? A Gondolkodás Öröme Alapítvány e kettőt hozza egy nevezőre. Tehetséges és kevésbé tehetséges gyerekeknél egyaránt. Az MGYOSZ ebben az évben 2 millió forinttal támogatta ezt az alapítványt.

MGYOSZ
BUSINESS
HUNGARY

Pósa Lajos neve ma már fogalomává vált a matematikát szerető gyerekek körében. Sőt, már a felnőtteknél is, hiszen az általa 1988-ban szervezett első tehetséggondozó matematikai tábor résztvevői ma már felnőttek lettek, s sokuk visszajár a táborokat vezetni, vagy csak segíteni a szervezésben, lebonyolításban. Akkor még csak egy tábor volt, ma már valóságos táborhálózat foglalkozik a matematikát szerető tehetséges gyerekekkel. Egy évben ma már 25 tábor van, s a tehetséggondozás mellett nagy szerepet kap a hátrányos helyzetű gyerekek támogatása, felzárkóztatása. S mivel a táborokban a matematikát kedvelő gyerekek vesznek részt, a móka, játék, kacagás az ilyen közös együttlétek jellemzője. 2005-től ezért elnevezték Matematikai Mulatságok Táborának, azaz MaMuTnak.

S ha egy üzlet beindul... Növekedne tovább, ám sokszor az anyagi fedezet hiánya szabott határt az újabb és újabb elképzeléseknek. S ha ez így van, akkor meg kell teremteni a pénzszerzés átlátható, szervezett formáját. Erre jött létre 2014-ben a Gondolkodás Öröme Alapítvány Pósa Lajos alapításával. Juhász Péter alapítványi elnök – maga is Pósa-táboros gyerek volt, s ma már a táborok egyik főszervezője, irányítója – azt mondja, az alapít-

vánnyal „csak” az eddigi táborok hagyományát akarják folytatni, a régi szellemiséggel, ám egyre kiterjedtebb formában. Az alapítvány két alapcél mentén működte a táborokat: megmarad a tehetséggondozás – vagy azt is mondhatnánk, az elitképzés-, s ennek keretében hétfői tehetséggondozó táborokat szerveznek, s nyaranként két nagy tábor. De emellett fontos a hátrányos helyzetű gyerekek támogatása is.

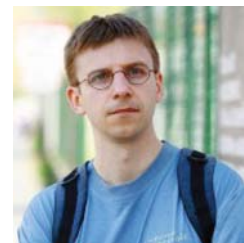
A tehetséggondozás jó darabig csak az 5-9. osztályos gyerekekre terjedt ki, ám a nagyobbak is kikövetelték a tábor, így ma már a 10-12. osztályosok sincsenek kizárva a „jóból”. Sőt, náluk még intenzívebb, még tartalmasabb egy-egy tábor, mint a kisebbeknél. „A gyerekek nagyon várják ezeket a táborokat. Sokan csodabogaraknak számítanak az osztályukban, iskolájukban, mivel nem speciális matematikai tagozatra járnak. Miközben boldogan matekoznak többet is, az osztályukban szinte ciki ezt mondani. Így a táborban fel szabadulnak, végre egy olyan hely, ahol lelkesedni lehet a nehéz példákért, hiszen azt látják, sok hozzájuk hasonló csodabogár létezik, akiknek a gondolkodás tényleg örömet jelent, akik szívesen játszanak agyakat megmozgató társasjátékokat, vagy éppen sakkoznak sza-

EZ AZ ALAPÍTVÁNY

Az alapítványt Pósa Lajos matematikus alapította.

Az alapítvány kuratóriumának elnöke:

Juhász Péter matematikatanár (térképész, programozó matematikus).

A felügyelőbizottság elnöke: Lovász László matematikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

MI A MAMUT?

A MaMuT-ok története 2004-ben indult, bár akkor még nem így nevezték a tábort. Egészen 2013-ig csak MaMuT volt, azonban 2013 óta megrendezik a MaMuT2-t is, ami a 10-12. osztályos gyerekeknek szól.

badidőben is.” A hétvégi táborokat Budapesten tartják évek óta, a Tapolcsányi úti kollégiumban, a nyári táborok egyik törzshegye pedig Mátrafüred, az erdészeti szak-középiskola területe.

A hátrányos helyzetű gyerekek támogatásának két fő vidéki helyszíne van: Bányaterenyé és Mátraverebély. A táboroknak két célja van: egyrészt felfedezni és segíteni a matematikában tehetséges gyerekeket, másrészt nem is a tehetség a fontos, inkább az, hogy hozzásegítsék a gyerekeket ahhoz a tudáshoz, amivel

leéretté válhatnak. Ahogy Juhász Péter elnök elmondta: itt sokszor a család jelenti a legnagyobb akadályt, ahol esetleg nem jelent értéket a tudás, a tanulás, s ezért szinte visszahúzzák a nyitott, érdeklődő, ambíciózus gyerekeket is.

Vagyis akad tennivaló bőven. Érthető, ha a profi módon megszervezett táborrendszerekhez most kialakítják a profi menedzselés anyagi kereteit is. Lelkesedésben, szervezőkben, segítőkben idáig sem volt hiány, pénzben annál inkább. A Gondolkodás Öröme Alapítvánnyal létrejött a támogatások szervezett, átlátható kerete is. Már vannak támogatók – így az MGYOSZ is, ám mivel ötletből még bőven akad, támogatókból sosincs elég. Sokfajta módon lehet segíteni, hogy a gondolkodás valóban öröm, játék, remek időtöltés, s ne nyűg legyen a gyerekeknek.

Az alapítvány elérhető:

www.agondolkodasorome.hu

MGYOSZ-támogatás a Rajk Szakkollégium munkájához

EZ A RAJK

A Rajk László Szakkollégium 1970-ben alakult a Budapesti Corvinus Egyetem (akkor Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem) diákjaiból, Chikán Attila szervezésével. A kollégium az egyetemi tanulmányokon felüli oktatást nyújt a közgazdaságtan és a társadalomtudományok területén. Magyarország legrégebbi folyamatosan működő szakkollégiuma, több hasonló intézmény alakult mintájára.

Évi ötmillió forinttal támogatja az MGYOSZ a Rajk László Szakkollégium munkáját, mely a Budapesti Corvinus Egyetem diákjaiból alakult még 1970-ben. A támogatásért a diákok elemzéseket, kutatásokat végeznek a magyar vállalatok számára fontos témákban.

A Rajkot alapításától 40 évig Chikán Attila irányította, majd kicsit visszalépett az operatív feladatoktól. Ekkor – most már öt éve – lett igazgató Ilyés Márton, aki azóta is vezeti a szakkollégiumot. „A diákok kértek fel és választottak meg. Chikán Attila persze ma is legfontosabb mentorunk, tanárunk” – mondta Ilyés Márton. A Rajk első szakkollégiumként még 1970-ben alakult. A fő célja, hogy az egyetemen felül extra képzést és közösséget nyújtson a diákoknak. „A képzés része és értékválasztás is a társadalmi szerepvállalás; ez részben a világra nyitott, érdeklődő hozzáállást jelent. Ennek keretében heti rendszerességgel hívunk külső előadókat aktuális témákban, tartunk beszélgetéseket, elemzünk valós magyar eseteket, gazdasági vagy akár közpolitikai témákat. Másrészt cselekvő hozzáállást is jelent;

hátrányos helyzetű tehetséges diákokat támogatunk, közgazdaságtant népszerűsítő rendezvényeket tartunk, stb.” – ismerteti a munkát az igazgató.

Az MGYOSZ évi 5 millió forinttal támogatja a kollégium szakmai munkáját. „Ez nekünk nagyon fontos (kölségvetésünknek közel az egy hatodát teszi ki). A Kollégium félévente beszámol és bemutatja azokat az eredményeket, amelyek az MGYOSZ számára is érdekesek lehetnek. Így ebben a félévben dolgozunk a közmunka hatásainak elemzésén, vizsgáltuk, hogyan fejleszhető a magyar kis- és középvállalkozások versenyképessége, mik a hatásai a kivándorlásnak a munkaerőpiacra, milyen a pályakezdők képe a magyar vállalatokról, és elemezzük a közoktatás helyzetét kilátásait” – magyarázza Ilyés Márton. S hozzáteszi: „Az MGYOSZ számunkra nemcsak egy pénzügyi támogató, hanem olyan szakmai partner, amely közvetíti számunkra a magyar reálgazdaság valós problémáit azokat az igazi kihívásokat, amiken a diákjainknak dolgozni érdemes.”

MGY

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG: ÚJ PROGRAM A VERSENYKÉPESSÉGHEZ

Az Európai Bizottság december 2-án új csomagot fogadott el Európa körforgásos gazdasággá alakulásának ösztönzése céljából, amely javítja a globális versenyképességet, elősegíti a fenntartható fejlődést és új munkahelyeket teremt.

Az Európai Bizottság december 2-án új csomagot fogadott el Európa körforgásos gazdasággá alakulásának ösztönzése céljából, amely javítja a globális versenyképességet, elősegíti a fenntartható fejlődést és új munkahelyeket teremt.

A körforgásos gazdaságra vonatkozó új csomag abban segít az európai vállalkozásoknak és fogyasztóknak, hogy fokozottabb mértékben a körforgásos gazdaságra térjenek át. Ez segíti a fenntartható gazdaságot. A javasolt intézkedések a nagyobb mértékű újrahasznosítás és újrafelhasználás révén hozzájárulnak ahhoz, hogy záruljon a termékek életciklusának köre, továbbá a környezet és a gazdaság számára egyaránt előnyökkel szolgálnak. A tervek az összes nyersanyag, termék és hulladék legteljesebb körű hasznosításával és felhasználásával elősegítik az energiamegtakarítást és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését. A javaslatok a teljes életciklust lefedik: a termeléstől és fogyasztástól a hulladékgazdálkodáson át a másodlagos nyersanyagok piacáig. Az átállás pénzügyi támogatását az európai strukturális és beruházási alapokból nyújtott finanszírozás, a „Horizont 2020” keretprogram (a kutatásra és innovációra irányuló uniós finanszírozási program) költségvetéséből biztosított 650 millió euró, a strukturális alapokból hulladékgazdálkodásra biztosított 5,5 milliárd euró, vala-

mint nemzeti szinten a körforgásos gazdaságba eszközölt beruházások biztosítják.

A csomaghoz a következő intézkedések társulnak:

- a „Horizont 2020” keretprogram költségvetéséből 650 millió eurót meghaladó, a strukturális alapokból pedig 5,5 milliárd euró összegű forrás biztosítása,
- az élelmiszer-pazarlás csökkentését célzó intézkedések meghozatala, beleértve egy közös mérési módszertan kidolgozását, a szavatossági idő meghatározásának javítását, valamint eszközök kifejlesztését azon globális fenntartható fejlesztési cél teljesítéséhez, amely 2030-ra az élelmiszer-pazarlás felére csökkentését tűzte ki,
- a másodlagos nyersanyagokra vonatkozó minőségi előírások kidolgozása az egységes piacon működő gazdasági szereplők bizalmának növelése érdekében,
- olyan intézkedések meghozatala a környezettudatos tervezésre vonatkozó 2015–2017. évi munkaprogramban, amelyek az energiahatékonyság mellett a termékek javíthatóságát, tartósságát és újrahasznosíthatóságát is előmozdítják,
- a műtrágyákról szóló felülvizsgált rendelet elfogadása a szerves és hulladék-alapú műtrágyák egységes piacon belüli elismertetésének megkönnyítése, valamint a biotápanyagok szerepének támogatása céljából,

ELŐZMÉNYEK

A Jean-Claude Juncker vezette Bizottság 2014 decemberében úgy határozott, hogy visszavonja a hulladékokról szóló, függőben lévő jogalkotási javaslatot. A Bizottság akkor kötelezettséget vállalt arra, hogy 2015 végéig olyan új jogalkotási csomagot nyújt be, amely nemcsak a hulladékcsökkentési célkitűzéseket, hanem a teljes gazdasági ciklust felöleli. Az elfogadott átfogó csomag olyan ambiciózus intézkedéseket foglal magában, amelyeket a Bizottság hivatali ideje alatt elő fog terjeszteni.

ÚJRAGONDOLÁS

„Bolygónk és gazdaságunk túlélése csak akkor lehetséges, ha felhagyunk a »vedd meg, használd és dobd el« gyakorlatának alkalmazásával. A körforgásos gazdasági modell nem csupán a hulladék mennyiségének csökkentését és a környezet védelmét jelenti: gazdaságunk működésének mélyreható átalakulásával is együtt jár. Új lehetőségek nyílnak, és új munkahelyeket teremthetünk, ha újragondoljuk, hogy miként termelünk, dolgozunk és vásárolunk” – így kommentálta a programot Frans Timmermans, a fenntartható fejlődésért felelős első alelnök.

- a műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepére vonatkozó stratégia kidolgozása, amely kitér az újrafeldolgozhatóság, a biológiai lebonthatóság és a műanyagokban előforduló veszélyes anyagok kérdésére, valamint a tengeri hulladék jelentős mértékű csökkentésére irányuló fenntartható fejlesztési célra,
- a víz újrafelhasználását célzó intézkedéssorozat megállapítása, beleértve egy jogalkotási javaslatot a szennyvíz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről.

A csomag egyértelmű ütemtervet foglal magában a javasolt intézkedésekre vonatkozóan, valamint tervet a körforgásos gazdaság egyszerű, ám hatékony monitoringrendszerére.

A HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ FELÜLVIZSGÁLT JOGALKOTÁSI JAVASLATOK

A hulladékokról szóló felülvizsgált jogalkotási javaslat egyértelmű célokat tűz ki a hulladékmennyiség csökkentésére vonatkozóan, és hosszú távú pályát jelöl ki a hulladékgazdálkodás és az újrahasznosítás terén.

A hulladékokról szóló felülvizsgált javaslat kulcselemei a következők:

- a települési hulladék 65%-ának újrahasznosítására vonatkozó, 2030-ra elérendő közös uniós célkitűzés,

- a csomagolási hulladék 75%-ának újrahasznosítására vonatkozó, 2030-ra elérendő közös uniós célkitűzés,
- az összes hulladék hulladéklerakóban elhelyezett arányára vonatkozó felső határ 10%-ra való csökkentésére irányuló, 2030-ra elérendő kötelező erejű célkitűzés,
- a szelektíven gyűjtött hulladékok hulladéklerakóban történő elhelyezésére vonatkozó tilalom,
- a hulladéklerakóban való elhelyezéstől visszatartó hatású gazdasági eszközök ösztönzése,
- egyszerűsített és továbbfejlesztett meghatározások és harmonizált számítási módszerek bevezetése az Unió egészében az újrahasznosítási arány kiszámítására,
- konkrét intézkedések, amelyek előmozdítják az újrafelhasználást, és ösztönzik az ipari szimbiózist, azaz amikor az egyik ágazat melléktermékét egy másik ágazat nyersanyagként felhasználja,
- gazdasági ösztönzők a termelők számára, hogy környezetbarátabb termékeket helyezzenek forgalomba, és támogassák a hasznosítási és újrafeldolgozási rendszereket (pl. a csomagolás, az elemek/akkumulátorok, az elektromos és elektronikus berendezések és a járművek esetében).

EB Magyarország

Megállapodás az európai uniós szintű kiberbiztonsági szabályozásról

AZ INTERNET HATÁRTALAN

„Az internet nem ismer határokat. Ezért van szükség EU-szintű kiberbiztonsági megoldásokra. Ez a megegyezés fontos lépés ebben az irányban” – mondta Andrus Ansip, az Európai Bizottság digitális egységes piacért felelős biztos. Úgy véli, hogy az új szabályozás fontos szerepet fog játszani az internetes szolgáltatások iránti bizalom növelésében.

Megállapodtak az első közösségi szintű kiberbiztonsági szabályozás elfogadásáról az Európai Parlament (EP) és az uniós tagállamok képviselői. Az új követelményrendszer központi eleme, hogy a kritikus infrastruktúrákat üzemeltető társaságoknak, például az energiacegéknek, a pénzügyi intézményeknek vagy a közlekedési és egészségügyi vállalatoknak szigorú biztonsági előírásoknak kell megfelelniük. Ezeknek a vállalatoknak gondoskodniuk kell majd arról, hogy rendszereik biztonságosak legyenek, illetve szankciók terhe mellett kötelező lesz jelentést tenniük a komolyabb biztonsági incidensekről. Az előbbieken kívül azok a vállalatok is a

szabályozás hatálya alá tartoznak majd, amelyek tevékenysége a társadalom és a gazdaság számára alapvető fontossággal bír, és azok az internetes szolgáltatásokat nyújtó vállalatok is ide sorolandók, amelyek fontos társadalmi hatású szolgáltatásokat kínálnak: például az online piacterek, a keresőoldalak, valamint a felhőszolgáltatásokat üzemeltető cégek is. A szabályozás nem vonatkozik a mikro-, illetve a kisvállalkozásokra, de az internetes közösségi oldalakra sem. „Ez a megállapodás fontos lépés az európai kiberbiztonság fokozásában” – írta blogbejegyzésében Günther Oettinger, a digitális gazdaságért és társadalomért felelős EU-biztos.

TEGYÜNK AZ ÉLHETŐ VILÁGÉRT!

A rablógazdálkodást folytató, a természeti és társadalmi környezettel nem törődő vállalatok kora lejárt. Ismerkedjünk meg a társadalmi felelősségvállalás vállalati filozófiájával! Suzanne Benn és Dianne Bolton ehhez nyújt segítséget.

Suzanne Benn
és Dianne Bolton

CSR IRÁNYTŰ – ALAPFOGALMAK, KULCSKONCEPCIÓK

Atlantis Press Kft., 2014

Pár évtizeddel ezelőtt ismeretlen fogalom volt a vállalati társadalmi felelősségvállalás. Léteztek ugyan a dolgozóknak adott juttatások, de ezeknek egyértelműen az volt a céljuk, hogy kedvezően hassanak a munkaerő újratermelésére, karbantartására. Azután kiderült, hogy egy vállalat tevékenységének társadalmi hatásai vannak, minél nagyobb egy vállalat, annál nagyobbak. Kezdetben környezetvédelmi kérdések körül csúcsozódott ki a jelenség, amikor kiderült, hogy egy-egy vállalat megmérgezi környezetét, de később kiderült, hogy a vállalat beépül környezetébe, nemcsak fizikailag, hanem sokkal mélyebben, a társadalmi, gazdasági, politikai környezetbe is. A vállalati felelősség vizsgálata mellett egy másik téma is napirendre került. Meddig tartható fenn a fejlődés nagy üteme, egyáltalán mit nevezünk fejlődésnek és milyen mérőszámai vannak? Hova vezet a mennyiségi fejlődés, ha vele jár a természeti környezet lerombolása, az újra nem teremthető erőforrások kirablása az élhető élet veszélyeztetése. Megjelent egy új kifejezés: fenntartható fejlődés, fenntarthatóság.

A fenti témákban megindult a gondolkodás, és a gondolkodók papírra vetették a vélt vagy valós tudnivalókat. Az Atlantis Press Kiadó nem kisebb fába vágta fejszéjét, minthogy sorozatot indít a témakör tudásanyagait ismertetve. Ennek a nagy és méltán nagy érdeklődésre számot tartó

vállalkozásnak első könyvét tartja kezében az olvasó.

A CSR (corporate social responsibility), magyarul: vállalati társadalmi felelősségvállalás tudománya hazánkban még annyira újdonságnak számít, hogy a kiadó a sorozat első könyvét a CSR alapfogalmainak és kulcskonceptióinak megismertetésére szánja. A mű elsősorban kutatók és szakemberek, valamint a jövő szakembereinek, a diákoknak készült, feladatának tartva, hogy a CSR alaptémáját interdiszciplináris nézőpontból járja körül. A szerzőpáros, nem csupán néhány sorban ad meg egy-egy definíciót, koncepciót, hanem bővebben kifejtve gyakorlati példák alkalmazásával mutat be összefüggéseket, folyamatokat. Az ötven betűrendbe szedett fejezet további alrészletekre oszlik és a fejezetek végén hivatkozások bő, korrekt felsorolása teszi lehetővé a témákban jobban elmélyülni kívánó olvasók számára a részletes információszerzést. A könyv műfaja nehezen meghatározható, átmenet a tankönyv és a lexikon közt, mégpedig mindkét „szülőitől” a legnemesebb tulajdonságokat tovább örökítve. A könyvet méltán javasolhatjuk elolvasásra minden olyan cégvezetőnek, menedzsernek, akiknek nem közömbös cége jövője, beleértve, hogy a cég természetes és felelősségteljes módon beépüljön ne csak fizikai, de társadalmi környezetébe is.

R. B.

TÖRTÉNELEM, EZER TÁRGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

E páratlanul gazdag albumból kiderül, hogy elődeink jóval izgalmasabb és érdekesebb világban éltek, mint ahogy azt mi valaha is elképzeltük. Az emberiség hátrahagyott tárgyai a múlt egy-egy fejezetéről beszélnek. Az itt szereplő 1000 tárgy meg elevenedik, és mesél 22 ezer év történelméről – így ajánlja a Corvina a könyvet.

Az EMBERISÉG TÖRTÉNETE

22 000 év – 1000 tárgy

CORVINA

Etárgyak, látványosan és hitelesen, különösen fontos dolgot tanítanak embervoltunkról. Jelentős részük spirituális vagy intellektuális igények kielégítésére, mások a közösségi élet funkcióinak ellátására szolgálnak. És már a legkorábbi kialakítása is jól mutatja, hogy e távoli őseink intelligensen felismerték, és alkotó módon ki is aknázták a dolgok működését, az okozati összefüggéseket, az anyagok tulajdonságait, a továbbiakban pedig megjelenik valami, ami csak az emberre jellemző: a pusztán használati értéken túllépő, annál sokkal többet is teremtő igényesség – amely a későbbi korokban a mesterek, a legjobb iparosok megkülönböztető jegyévé vált.

Milyenek voltak a korok, népek, civilizációk? Van a krónikáknak egy fajtája, amely – bár teljes körű képet nem adhat – nagyon sokat elmond, és a hitelessége csak attól függ, mennyire vagyunk képesek fel-lelni és helyesen „olvasni” az elemeit. Ezt a korok, népek, civilizációk ránk maradt tárgyaiból meríthetjük. Az eszköz, használati tárgy, ékszer, műtárgy és bármi, ami emberi alkotás gyümölcse, ma betekintést ad, hogyan éltek akkor, milyen szükségleteik voltak, mire voltak képesek, és gyakran a gondolkodásukba, az értékrendjükbe is. Ez a hajdani és mai népek tárgy-

AZ EMBERISÉG TÖRTÉNETE

22 000 év – 1000 tárgy

Corvina Kiadó, 2015

kultúráiból, életük minden területéről merített ezer tárgy a hozzájuk csatlakozó ismertető és magyarázó szövegekkel látványos, sok elemében gyönyörű technika-, művészet- és kultúrtörténeti áll össze az idő- és a térbeli dimenziók mentén. Így vezet a kötet végig – a fejezetek címeit idézve – a korai társadalmakon, az antik civilizációkon, a középkoron, az új vallásokon és új birodalmakon, az „ipar és függetlenség” korszakán, s a gépesítés korán egészen napjainkig. Így sorakoznak benne, példálózva kiragadva, a korai civilizációk meghökkenítő műveltségével kimunkált tárgyai, Stonehenge dolmenje, az etruszkok műalkotásai, a bayeux-i kárpit, a Magna Charta, az Andok kincsei, az agyaghadzsereg, prekolumbián közép-amerikai szobrok, keleti kultúrák remekművei, reneszánsz hangszerek, műtárgyak, tudományos eszközök, és – nagyot ugorva –, a Gatling géppuska, Benz automobilja, a Boeing 747, a Casablanca plakátja, jegy a Beatlesre, a telexgép, a Telstar műhold és az iPad.

Az album nemcsak gazdag, hanem minden lapja gyönyörű is. Olvasgatásával – teljes joggal mondja az ajánló – „felejtethetetlen utazásban lesz részünk Észak-Skandináviától a Húsvét-szigetig, a civilizáció hajnalától napjainkig, a kőbaltától az okostelefonig”.

Dr. Osman Péter